

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן
SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

לשון המשנה

אמר רבן שמעון בן גמליאל לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיוה"כ שבהן בנות ירושלים יוצאות בכלי לבן

מעשיה וכן הוא אומר צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו וביום שמחת לבו ביום חתונתו זה מתן תורה וביום שמחת לבו זה בנין בית המקדש שיבנה במהרה בימינו: גמ' בשלשה

מלאכת שלמה

ביום חתונתו וביום שמחת לבו. כלומר שיום הכפורים נקרא יום שמחה כמו שאמר ציוס מחוננו זו מתן תורה שנתחנן הקב"ה עם ישראל ציוס שעמד על הר סיני היו ציוס האירוסין ויום הכפורים היו כמו הנשואין וציוס שמחת לבו זה יום צנין צית המקדש שזוה צו למחרתו ועשו לי מקדש ע"כ.

תענית כו-ב

עניין: יום חתונתו זה מתן תורה, וביום שמחת לבו זה בנין בית המקדש

פירוש רבי עובדיה מברטנורא

ישראל: זה מתן תורה. יום הכפורים שבו נתנו לוחות אחרונות: זה בנין בית המקדש. שנתחנן ציוס הכפורים:

מהרש"א

ח"א דף כו ע"ב וכה"א צאינה וראינה וגו' ביום חתונתו זה מתן תורה. פרש"י יוה"כ שנתנו צו לוחות אחרונות ע"ש והוסף הרע"ז גו' וציוס שמחת לבו זה צנין צהמ"ק שנתחנן ציוה"כ ע"כ ולא ידענא חנוכו ציוס הכפורים גו' ולפי ענינו נראה דאחמשה עשר צאז קאי שטעמי שמחתו אמרינן בגמ' גח' תלוים צצנין המקדש גט':

פרי צדיק ט"ו באב

ב] במשנה סוף תענית לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב ויוהכ"פ שבהם וכו' וכן הוא אומר לאינה וראינה בנות ציון וכו' ציוס מחוננו וביום שמחת לבו ציוס מחוננו זה מתן תורה וציוס שמחת לבו זה בנין צהמ"ק שיבנה במהרה בימינו. ופי' הרע"ז מתן תורה ציוהכ"פ שבו נתנו לוחות אחרונות ובנין צהמ"ק מה שנתחנן ציוהכ"פ והוא דוחק גדול לומר שבנין צהמ"ק מוסב על יוהכ"פ שהי' רק בבית ראשון כדאי צמוי"ט. וגם מהו הלשון שסיימו צמשנה שיבנה צמהרה צימינו הלא חינוך המקדש כבר הי' ציוהכ"פ בבית הראשון ובהכרח לומר שהוא רק כדי לסיים צדבר טוב ונאלוה וישופה. וגם לתמה למה לא חשבו צמשנה היום טוב של מג השבועות שבו הי' פיקר מתן תורה. ועל פי' באב לא נאמר שום סמיכות צמקרא. אבל הנראה שמשמיות המשנה שציוס מחוננו תוור על יוהכ"פ שהוא זמן נתינת לוחות שניום כפי' רש"י ורע"ז אבל ציוס שמחת לבו זה בנין צהמ"ק שיבנה צ"ב תוור על פי' באב שבנין דלמחיד יהי' צפי' באב ומלינו סמיכות

אוצר בלום על העיי

ע"ש. וכן ^{הנהגות} במ"ש המהרש"א עוד בזה"ל ולפי ענינו נראה דאט"ו באב קאי שטעמי שמחתו אמרינן בגמ' תלוים בבנין המקדש עכ"ל צריכין ביאור שהרי לטעמא יום שהותרו שבטים לבא זה בזה וכו' וכן לטעמא יום שהותר שבט בנימין וכן לטעמא יום שכלו בו מתי מדבר וכן לטעמא יום שניתנו בו הרוגי ביתר לקבורה. עיי' מזה בסוגיין בסמוך לכולהון אין שייכות לבנין בית המקדש. והתעורר בזה האחרונה הבחור השלם רבי בנימין סג"ל:

